

CORIEN WORTMANN

‘IK WIL INVLOED HEBBEN’

Corien Wortmann (57), bestuursvoorzitter van ABP, het grootste pensioenfonds, houdt niet van framing en grote woorden. Ze is van ‘gewoon Nederlands’ en van de inhoud. ‘Het werk dat ik doe, moet het wel iets opleveren.’

Vanuit de Symphonytoren kijkt Corien Wortmann uit op de financiële wereld van de Amsterdamse Zuidas. Dat is best bijzonder, aangezien Wortmann voor haar komst naar ambtenarenpensioenfonds ABP in haar vorige baan als CDA-Europarlementariër een belangrijke rol in Brussel speelde bij de totstandkoming van strengere regels voor de financiële sector na de kredietcrisis.

Geen hard feelings ten opzichte van de banken?

‘Nee hoor. Er is natuurlijk wel het nodige misgegaan bij banken, maar dat betekent niet dat ze allemaal niet deugen. De financiële sector is wel heel belangrijk voor het bedrijfsleven, de economie en de samenleving. Strenger toezicht was hard nodig, maar je moet altijd uitkijken dat je niet doorslaat.’

Een antwoord dat haar typeert: nuchter en zakelijk, zoekend naar een middenweg waarmee alle partijen kunnen leven. Ze maakt een opgeruimde indruk, net als haar kamer. Er hangt weliswaar een T-shirt over een stoel, maar daar staat ‘Jouw pensioen, daar moet je iets mee doen’ op. Een marketingtool in de vernieuwde communicatiestrategie van ABP: niet afstandelijk maar naar de mensen toe met het pensioenverhaal.

ROND NEDERLANDS

Dat verhaal wil zij helder vertellen, daar is ze voor aangetrokken. ‘In rond Hollands. Ik wil uit de technische taal blijven. Als je het niet in gewoon Nederlands kan uitleggen, deugt het niet... nou, deugt het niet... dan mis je echt een grote kans.’ Ja, Wortmann waakt voor al te grote woorden.

‘Je hoorde voor de verkiezingen heel uiteenlopende opvattingen van politieke partijen over pensioenen. Daar zat ook *framing* in: over pensioenroof, verdampend pensioenvermogen, en dat er niets meer in de pot voor jongeren zou zitten. Maar als je naar de feiten kijkt, moet je vaststellen dat we nog steeds mooie rendementen boeken en een goed pensioen bieden. Het pensioen moet wel persoonlijker worden, om beter aan te sluiten bij de veranderingen op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Maar het blijft belangrijk om het samen op te bouwen en samen de risico's te delen.’

Hoe heeft u de verkiezingstijd beleefd?

Begint de politiek dan weer te kriebelen?

‘Ik ben tien jaar fulltime politicus geweest, en daarvoor topambtenaar op het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De rode draad in mijn loopbaan is maatschappelijke betrokkenheid. Iets doen voor de samenleving in plaats van voor eigen gewin te gaan. En dat doe ik nu bij ABP, voor 2,9 miljoen pensioendeelnemers. Dat is mooi en belangrijk werk waar ik me de komende jaren graag voor inzet.’

Het is niet de laatste keer dat ze het gesprek naar ABP en de pensioensector buigt. Ze wil het over de inhoud hebben, en niet te veel over zaken die daarbuiten liggen. Gevraagd naar de komst van Donald Trump in de Ameri-

kaanse politiek geeft ze in eerste instantie aan dat het Trump-effect op de rente op de korte termijn gunstig is voor de pensioensector. 'Op de lange termijn is er wel zorg. Gaat de handel in de richting van protectionisme? Onzekerheid over het beleid heeft een negatieve invloed op de economie.'

Maar wat vindt u persoonlijk van Trump?

'Onder Obama was er al een tweedeling in de VS, en die lijkt onder Trump verder te worden versterkt. Dat vind ik wel kwalijk. Een president moet een verbinder zijn, voor alle Amerikanen.'

Ze moet denken aan haar ouders, die hun vijf dochters voorhielden dat ze open moesten staan voor anderen en hun meningen en opvattingen. 'Zij konden zelf met iedereen omgaan. Dat is een voorbeeld voor nu. De

maatschappelijke sfeer is erg veranderd.' Ze groeide op in Oud-Alblas, in de Nederlandse *Bible Belt*. Haar ouders waren 'calvinisten van de liberale slag. Ze waren allebei maatschappelijk actief, en hebben dat ook aan hun kinderen doorgegeven. Niet opgelegd. Het was geen moeten. Als kind kijk je naar je ouders als een voorbeeld.'

OPEN EN TOLERANT

Ze heeft geprobeerd het stokje door te geven aan haar eigen kinderen. Bijvoorbeeld door te naar de school van de hernhutters van de Evangelische Broedergemeente in haar woonplaats Zeist te sturen. Vanwege de open, tolerante, oecumenische en internationale blik. 'Waarden die in ons leven belangrijk zijn.' Daarom wil ze bij Slot Zeist, waar de school gevestigd was, op de foto. 'Niet alleen omdat

het een mooi plaatje oplevert, maar ook om een inhoudelijke reden. Zoals u van mij mag verwachten.'

ROLMODEL

Haar vader was makelaar en paardenfokker. Als enige dochter was Wortmann niet 'besmet met het paardenvirus'. Een van haar zussen heeft de fokkerij overgenomen, een ander de makelaardij. Voor haarzelf was het in elk geval duidelijk dat haar toekomst niet alleen die van toegewijde echtgenote en huisvrouw was. 'Mijn moeder heeft altijd voluit meegewerkt in het bedrijf. Daarmee was ze een rolmodel voor haar dochters. Het was niet de vraag óf je ging studeren, maar wát.'

Over de aanvankelijke keuze voor verpleegkunde: 'Hoe bewust kies je als zestienjarige? Ik ben daarna gaan ontdekken wat mijn inte-

resses waren. Ik wilde meer de kant van het beleid op.' En daarom koos ze vervolgens voor politicologie.

TWEE GELOVEN

Bij het CDJA ontmoette zij Marc Wortmann. Hij was katholiek, zij hervormd, maar daar deden ze zelf niet moeilijk over. 'We wisten meteen dat we samen verder wilden.' Na een jaar trouwden zij, en al snel kwamen de kinderen. Ze ging werken in de modezaak van haar schoonfamilie, in eerste instantie ter vervanging van een zieke werknemster. Er kwamen filialen bij en Wortmann nam zitting in de directie.

'Ik heb de verantwoordelijkheid voor onze zoon en dochter altijd gedeeld met mijn man. Daardoor kon ik bijvoorbeeld als europarlementariër doordeweeks in Brussel blijven. Dat waardeer ik zeer in hem. Ik was een leukere moeder omdat ik de uitdaging van een leuke baan had. Het is nooit een thema bij ons geweest.'

Later geen klachten van de kinderen gekregen?

'Nee, ik heb een heel fijne band met ze, dat zegt genoeg. Als ik thuiskwam en over een volle mailbox zat gebogen, kreeg ik wel eens 'aarde aan mama' te horen, maar dat was met een lach. Het besluit om naar Brussel te gaan is ook met de kinderen genomen.'

Met haar dochter gaat ze regelmatig een weekje wandelen. Schotland en IJsland hebben ze al gehad. Deze zomer gaan ze het kustpad doen. Schaatsen deed ze tot voor kort ook graag als er ijs lag. Van Oud-Alblas, waar haar moeder nog steeds woont, naar de molens van Kinderdijk. Maar daar is ze mee gestopt na een ongelukkige val.

U zit in de jury van Zakenvrouw van het jaar. Met het aantal topvrouwen in Nederland wil het nog niet vlotten.

Ze zucht. 'Het komt van twee kanten. Mannen zoeken niet hard genoeg en vrouwen durven het niet goed aan. Ik zeg dan: 'Probeer het, je kunt misschien meer dan je denkt. Stap er overheen, dan kun je mooie dingen ontdekken.' Bij mezelf probeer ik die aarzeling positief te benutten door de mening van anderen in mijn besluitvorming mee te nemen. En het

'AARDE AAN MAMA, KREEG IK WEL TE HOREN. MAAR DAT WAS MET EEN LACH'

Corien Wortmann

- 1959 Geboren in Oud-Alblas
- 1976 Hbo verpleegkunde
- 1981 Studie politicologie aan de VU
- 1987 Directielid modebedrijf
- 1994 Raadslid en fractievoorzitter van het CDA in Zeist
- 1996 Verschillende functies op het ministerie van Verkeer en Waterstaat
- 2004 CDA-europarlementariër en vicevoorzitter EVP-fractie
- 2015 Bestuursvoorzitter ABP

helpt natuurlijk als je, net al ik, steun van thuis hebt.'

Na haar eerste baan in het bedrijfsleven heeft ze voor de publieke zaak gekozen. Over haar verschillende functies zegt ze: 'Het was nooit een vooropgezet plan. Wat komt er op je pad en daagt je uit? Ik ben altijd in voor verandering na een jaar of zeven. Je hebt wat aan een diverse ervaring, en na zoveel jaar heb je alles wel een keer gezien in een functie.'

In Brussel heeft u het tien jaar volgehouden. Bent u in die tijd anders over Europa gaan denken?

'Ik heb ervaren dat de Europese wetgevingsmachine regelmatig dreigt door te schieten. Het is een moeilijk te stoppen trein. Aan de andere kant zie ik in Nederland de neiging om met een vergrootglas naar Europa te kijken en minder kritisch naar zichzelf. De nadelen worden uitvergroot, en er wordt vooral naar de korte termijn gekeken. Samenwerking in Europa is een kwestie van geven en nemen. Alleen doen wat Nederland wil, is niet mogelijk. Vraagstukken als vluchtelingen, veiligheid en internationale handel kun je niet alleen oplossen.'

U wordt omschreven als hartelijk, met oog voor iedereen. Heeft u daar wel eens geen zin in?

'Natuurlijk heb ik ook wel eens een dag van: nou nou. Maar ik kijk altijd naar het positieve, ben echt een type van het glas halfvol. Na een stroeve vergadering komt er wel weer iets wat energie geeft.'

U ligt niet wakker van 2,9 miljoen pensioendeelnemers en een pensioenvermogen van 380 miljard euro?

'Ik doe het natuurlijk niet alleen bij ABP, en verder slaap ik goed, dank u. Maar na een drukke week maak ik wel een fikse wandeling om het hoofd leeg te maken.' ■